

**UITTREKSEL VOOR HET CENTRAAL REGISTER VOOR COLLECTIEVE
ACTIES IN DE ZIN VAN ARTIKEL 1018C LID 2 RV**

van de dagvaarding ex artikel 3:305a BW, zoals uitgebracht op 19 maart 2024 door:

Stichting Consumenten Competition Claims,
een stichting, statutair gevestigd te Amsterdam,
eiseres,
advocaten: mr. J. de Jong, mr. C.C.A. van Rest, mr. A.A. Koeman, mr. R.J.G. Lamberti en mr. M.A. Blom,

tegen:

LG Electronics Benelux Sales B.V.,
een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, statutair gevestigd te Amsterdam en kantoorhoudend in Amstelveen,
gedaagde,

en aan te brengen bij de rechtbank Noord-Holland, locatie Haarlem, tegen de eerste roldatum van 17 april 2024.

1. INTRODUCTIE

- 1.1 Dit uittreksel bevat de belangrijkste elementen van de dagvaarding die Stichting Consumenten Competition Claims ("**Stichting CCC**") op 19 maart 2024 heeft uitgebracht tegen LG Electronics Benelux Sales B.V. ("**LG**"), waarmee een collectieve vordering uit hoofde van artikel 3:305a BW is ingeleid (de "**Dagvaarding**").
- 1.2 De verplichting tot indiening van een uittreksel van de Dagvaarding volgt uit artikel 1018c lid 2 Rv (zoals gewijzigd per 25 juni 2023). Volgens de parlementaire geschiedenis bij dit artikel moet het uittreksel anderen in staat stellen *"een goede afweging te laten maken of zij ook een actie voor dezelfde gebeurtenis tegen dezelfde verweerder willen starten. Duidelijk moet zijn waartoe de collectieve actie strekt, op welke feitelijke stellingen deze is gebaseerd, de namen van de eiser en de verweerder en een zo nauwkeurig mogelijke omschrijving van de personen tot bescherming van wier belangen de collectieve vordering strekt."*¹ Met dit uittreksel van de Dagvaarding verstrekt Stichting CCC de vereiste informatie.

- 1.3 De opbouw van dit uittreksel is als volgt:

1.	Introductie	2
2.	Samenvatting van de zaak	2
3.	Samenhang met Collectieve Vordering tegen Samsung	4
4.	Partijen in de procedure	6
5.	Feiten	8
6.	Juridische grondslag	12
7.	Schade	13
8.	Ontvankelijkheid Stichting CCC	14
9.	Toepasselijkheid WAMCA	15
10.	Bevoegdheid rechter	15
11.	Verweren van gedaagde	16
12.	Petitum	16

2. SAMENVATTING VAN DE ZAAK

- 2.1 In deze procedure vordert Stichting CCC compensatie voor consumenten die te veel hebben betaald bij de aankoop van televisies als gevolg van onrechtmatige gedragingen van LG die – in ieder geval – hebben plaatsgevonden tussen 1 januari 2015 en 7 december 2018.

¹ *Kamerstukken II 2021/22, 36034, nr. 3 (MVT), p. 34-35.*

- 2.2 LG heeft jarenlang in strijd met het Europese en Nederlandse kartelverbod op onrechtmatige wijze retailverkoopprijzen van Televisies in Nederland afgestemd met detailhandelaren (het "**Kartel**"). Consumenten hebben daardoor te veel betaald voor hun Televisies² van LG ("**LG Televisies**") en hebben hierdoor schade geleden. Vanwege het prijsopdrijvende effect van het Kartel hebben ook afnemers van Televisies van andere merken ("**Overige Televisies**") schade geleden.
- 2.3 Het onrechtmatige handelen van LG staat niet op zichzelf. In dezelfde periode heeft ook marktleider Samsung Electronics Benelux B.V. ("**Samsung**") de televisiemarkt verstoord door op dezelfde onrechtmatige wijze de verkoopprijzen van Televisies in Nederland te beïnvloeden. Het onrechtmatige handelen van LG en Samsung heeft niet alleen een prijsopdrijvend effect gehad op hun eigen televisies. Ook consumenten die Overige Televisies hebben gekocht, hebben schade geleden.
- 2.4 Stichting CCC heeft bij dagvaarding van 20 december 2023 een procedure tegen Samsung uit hoofde van de Wet afwikkeling massaschade in collectieve actie ("**WAMCA**") geëntameerd (de "**Collectieve Vordering tegen Samsung**"). Onder verwijzing naar artikel 1018d leden 1 en 3 Rv dienen de collectieve vorderingen tegen Samsung en LG als één zaak behandeld te worden. De collectieve vordering tegen LG ziet op dezelfde gebeurtenis – de onrechtmatige verstoring van de Nederlandse markt van Televisies – als de Collectieve Vordering tegen Samsung en gaat over gelijksoortige feitelijke en rechtsvragen. De samenhang tussen de Collectieve Vordering tegen Samsung en onderhavige collectieve vordering jegens LG wordt in hoofdstuk 3 nader toegelicht.

A. Het onrechtmatige handelen van LG

- 2.5 Het Kartel werkte als volgt: LG monitorde de retailprijzen van de detailhandelaren aan wie LG Televisies leverde. Wanneer LG prijzen observeerde onder het door haar gewenste niveau, greep zij in. LG zette de detailhandelaren die een lagere prijs hanteerden dan onder druk om hun prijzen te verhogen tot het door LG gewenste niveau. Wanneer meerdere detailhandelaren een lagere prijs hanteerden, coördineerde LG dat zij tegelijkertijd hun prijzen verhoogden. LG stimuleerde detailhandelaren bovendien elkaars prijzen in de gaten te houden en afwijkingen bij haar te melden, zodat LG corrigerend kon optreden. In de praktijk klaagden detailhandelaren ook bij LG over prijzen van hun concurrenten en LG ageerde hierop. Op deze wijze kon LG een stabiel (hoog) prijsniveau afdwingen ten koste van consumenten.
- 2.6 Gelijk aan Samsung heeft LG – in ieder geval – vanaf 1 januari 2015 tot en met 7 december 2018 (de "**Kartelperiode**") haar onrechtmatige praktijken uitgeoefend. Dit blijkt uit een onderzoek van de Autoriteit Consument & Markt (de "**ACM**"). De ACM

² Alle merken en typen toestellen vanaf 11 inch met een ingebouwde of bijgeleverde TV-tuner ("**Televisies**").

heeft per besluit van 11 juli 2023 (het “**Sanctiebesluit**”) een overtreding van het kartelverbod vastgesteld en LG een boete opgelegd van bijna EUR 8 miljoen.³

- 2.7 Met de boete van de ACM zijn de consumenten die een Televisie kochten nog niet gecompenseerd voor de schade die zij hebben geleden door de onrechtmatig hoge prijzen.
- 2.8 Stichting CCC heeft de economische experts van Competition Economist Group (“**CEG**”) ingeschakeld om de door consumenten geleden schade te beoordelen. CEG heeft vastgesteld dat het aannemelijk is dat consumenten in de Kartelperiode bij de aankoop van LG Televisies alsook bij aankoop van Overige Televisies schade hebben geleden als gevolg van het verhoogde prijsniveau door het Kartel.
- 2.9 In deze procedure vordert Stichting CCC:
- (i) een verklaring voor recht dat LG onrechtmatig heeft gehandeld jegens consumenten, en
 - (ii) compensatie voor de schade die consumenten hebben geleden.

3. SAMENHANG MET COLLECTIEVE VORDERING TEGEN SAMSUNG

- 3.1 Samsung en LG zijn onafhankelijk van elkaar voor dezelfde schending van het mededingingsrecht beboet door de ACM. Op 14 september 2021 heeft de ACM aan Samsung een boete opgelegd van ruim EUR 39 miljoen. Samsung, de marktleider op de markt voor televisies, heeft zich – net als LG – schuldig gemaakt aan uitoefenen van ongeoorloofde invloed op de online-verkoopprijzen van televisies.⁴
- 3.2 Naar aanleiding van het boetebesluit dat de ACM Samsung heeft opgelegd, heeft Stichting CCC onderzoek verricht naar de gedragingen van Samsung en de mogelijkheid om een WAMCA-procedure aanhangig te maken namens benadeelde consumenten. Op 20 december 2023 heeft Stichting CCC een WAMCA-dagvaarding uitgebracht waarin Samsung (kort gezegd) namens consumenten civielrechtelijk wordt aangesproken vanwege haar onrechtmatige handelen. Alle consumenten hebben door het onrechtmatige handelen van Samsung in de relevante periode te veel betaald voor hun Televisies.
- 3.3 De onderhavige procedure tegen LG en de Collectieve Vordering tegen Samsung zien op dezelfde gebeurtenis(sen) en gaan over gelijksoortige feitelijke en rechtsvragen. Op

³ <https://www.acm.nl/system/files/documents/openbare-versie-sanctiebesluit-lg.pdf>

⁴ Samsung is in bezwaar gegaan bij de ACM tegen dit boetebesluit. Bij het besluit op bezwaar van 21 november 2022 heeft de ACM de bezwaren van Samsung verworpen en het bezwaar ongegrond verklaard. Ook het beroep van Samsung bij de rechtbank Rotterdam had geen succes voor Samsung; de rechtbank heeft de door de ACM opgelegde boete in stand gehouden in haar uitspraak van 13 november 2023.

grond van artikel 1018d leden 1 en 3 Rv dienen de collectieve vorderingen daarom als één zaak behandeld te worden.

3.4 Ten eerste is er sprake van dezelfde gebeurtenissen als bedoeld in artikel 1018d lid 1 Rv:

- (i) Samsung en LG hebben zich schuldig gemaakt aan dezelfde feitelijke schending van het mededingingsrecht, te weten het beïnvloeden van Nederlandse detailhandelaren om daarbij hogere verkoopprijzen van Televisies af te dwingen (*Resale Price Management*).
- (ii) Deze gebeurtenis heeft plaatsgevonden op dezelfde product- en geografische markt, te weten de markt voor Televisies in Nederland. Samsung en LG deden in de relevante periode zaken met dezelfde detailhandelaren.
- (iii) Deze gebeurtenis heeft (vanuit LG bezien) plaatsgevonden in dezelfde periode. De schending van het mededingingsrecht door Samsung heeft in ieder geval plaatsgevonden tussen januari 2013 en december 2018, terwijl dezelfde schending door LG heeft in ieder geval plaatsgevonden tussen januari 2015 en december 2018.
- (iv) Deze gebeurtenis heeft dezelfde personen benadeeld, zijnde alle consumenten die in de hiervoor aangeduide periode in Nederland een Televisie hebben gekocht.
- (v) Deze gebeurtenis heeft geleid tot dezelfde schade. De gedragingen van Samsung en LG hadden tot gevolg dat (a) de prijzen van hun eigen merken kunstmatig hoog werden gehouden en hebben tevens geleid tot (b) hogere prijzen (*umbrella*-schade) op de gehele markt van Televisies (d.w.z. ook de televisies van merken anders dan Samsung en LG). Alle consumenten hebben door het onrechtmatige handelen door Samsung en LG in de relevante periode te veel betaald voor hun Televisies.

3.5 Daarnaast zijn ook de feitelijke- en rechtsvragen identiek of voor het merendeel gelijklopend:

- (i) De collectieve vorderingen jegens Samsung en LG worden ingesteld uit hoofde van artikel 3:305a BW ten behoeve van alle benadeelde consumenten in Nederland. De ontvankelijkheidsvragen onder de WAMCA zijn voor beide collectieve vorderingen daarmee identiek.
- (ii) De juridische grondslag van de beide collectieve vorderingen is identiek, te weten artikel 101 VWEU, artikel 6 Mw en artikel 6:162 BW. De beoordeling van beide collectieve vorderingen vindt plaats langs dezelfde maatstaven onder toepassing van dezelfde (Europese) regelgeving.
- (iii) In beide collectieve vorderingen zal de schade vastgesteld moeten worden. In dit kader is van belang dat Stichting CCC Samsung en LG hoofdelijk

aansprakelijk houdt op grond van artikel 6:99 BW. Dit geldt in ieder geval voor de *umbrella*-schade geleden door Consumenten die in de relevante periode een Televisie hebben gekocht van een ander merk dan Samsung en/of LG. Daar komt bij dat Samsung en LG in hun verweren – naar verwachting – het standpunt in zullen nemen dat de door consumenten geleden schade mede door het gedrag van de ander teweeg is gebracht, dan wel in ieder geval is beïnvloed. De rol en (onderlinge) aansprakelijkheid van Samsung en LG kan alleen efficiënt en doelmatig in één zaak vastgesteld worden.

- 3.6 Ten aanzien van de aspecten (i) tot en met (iii) bestaat bovendien een risico op tegenstrijdige uitspraken wanneer twee verschillende rechters zich over deze punten in afzonderlijke procedures moeten uitlaten. De rechtszekerheid is gebaat bij een gezamenlijke behandeling.

4. PARTIJEN IN DE PROCEDURE

A. LG

- 4.1 Gedaagde LG Electronics Benelux Sales B.V. maakt onderdeel uit van een groot internationaal elektronicaconcern met aan het hoofd de Zuid-Koreaanse vennootschap LG Electronics Inc. Het concern produceert, distribueert en verkoopt een breed scala aan elektronische apparaten, waaronder o.a. televisietoestellen, smartphones, monitors, keukenapparatuur en wasmachines/drogers. Op het gebied van Televisies heeft LG sinds jaar en dag wereldwijd de nummer 2 positie. Ook in Nederland heeft LG een sterke marktpositie en gedurende de Kartelperiode was LG de nummer 2 op de markt (na Samsung).
- 4.2 LG Electronics Benelux Sales B.V. is de entiteit die zich bezighoudt met de groothandel in het distribueren, importeren en exporteren van LG elektronica aan detailhandelaren, distributeurs en inkooporganisaties in de Benelux.

B. Stichting CCC

- 4.3 Eiseres in deze procedure is Stichting CCC. Stichting CCC is een collectieve belangenbehartiger zonder winstoogmerk en opgericht om consumenten te beschermen tegen oneerlijke marktpraktijken (zoals schendingen van het mededingingsrecht of het consumentenrecht). Het doel van Stichting CCC is het voorkomen en beëindigen van inbreuken op het mededingingsrecht en het consumentenrecht alsmede ervoor te zorgen dat de schade van de consumenten wordt vergoed. Dit kan zowel door middel van een schikking als een gerechtelijke uitspraak.
- 4.4 Stichting CCC heeft een deskundig en ervaren bestuur dat de belangen van consumenten zorgvuldig en effectief behartigt. Ook de raad van toezicht bestaat uit personen met relevante juridische en financiële ervaring alsmede deskundigheid zodat

er gedegen toezicht is op het bestuur en de belangen van consumenten worden gewaarborgd.⁵

- 4.5 Deze procedure tegen LG is niet de enige collectieve actie die Stichting CCC voert. Stichting CCC heeft haar Collectieve Vordering tegen Samsung toegelicht. Verder heeft Stichting CCC een WAMCA-procedure tegen Apple geëntameerd. Die zaak heeft betrekking op het misbruik van marktmacht van Apple, specifiek aangaande de Apple App Store.⁶

C. De Nauw Omschreven Groepen voor wie Stichting CCC opkomt

- 4.6 In deze procedure behartigt Stichting CCC specifiek de belangen van de "**Consumenten**", zijnde alle personen die in de periode van 1 januari 2015 tot en met 7 december 2018 een (of meerdere) Televisie(s) hebben aangeschaft bij een detailhandelaar in Nederland.

- 4.7 Ter verduidelijking:

- (i) De Consumenten bestaan niet uitsluitend uit natuurlijke of rechtspersonen die als consument in de zin van artikel 6:230b lid 1 sub a BW kwalificeren of daarmee gelijkgesteld kunnen worden, maar ook uit afnemers die in professionele hoedanigheid een Televisie hebben aangeschaft. Aangenomen mag worden dat de door LG afgedwongen adviesprijs heeft doorgewerkt in de prijzen die zij hebben betaald.
- (ii) Onder Televisies worden alle merken Televisies en typen toestellen verstaan, dus ook de televisietoestellen die niet door LG zijn geproduceerd en verkocht. Uitgegaan kan worden dat de onrechtmatige gedragingen van LG (i) een direct effect hebben gehad op de prijzen van LG Televisies en (ii) een indirect effect op de prijzen van Overige Televisies omdat concurrenten van LG door het kunstmatig hooghouden van prijzen van LG Televisies ook minder stimulans hadden om hun prijzen te verlagen. Bovendien heeft LG met haar OLED-technologie een technologisch voordeel ten opzichte van haar concurrenten. Zij levert deze OLED-technologie ook aan haar concurrenten Sony en Philips. Deze partijen verwerken de OLED-technologie in hun Televisies. Het onrechtmatige handelen van LG had dus een uitwerking op de gehele Nederlandse televisiemarkt.
- (iii) Onder detailhandelaren worden alle soorten detailhandelaren verstaan: webshops, fysieke winkels en hybride detailhandelaren (met zowel een fysieke winkel als webshop).

⁵ Meer informatie over Stichting CCC, haar bestuur en raad van toezicht, is te vinden op <https://nl.consumercompetitionclaims.com/over-ons>.

⁶ Meer informatie over deze actie is te lezen op de website van Stichting CCC: <https://nl.consumercompetitionclaims.com/collectieve-acties>.

4.8 Stichting CCC verzoekt de rechtbank om in deze procedure de Consumenten op te delen in twee Nauw Omschreven Groepen:

- (i) Consumenten die een LG Televisie hebben gekocht; en
- (ii) Consumenten die Overige Televisies hebben gekocht.

D. Overige Partijen

4.9 Stichting CCC wordt (onder meer) bijgestaan door een ervaren advocatenkantoor dat gespecialiseerd is op het terrein van het collectieve actierecht en het mededingingsrecht. Stichting CCC heeft de economische experts van CEG ingeschakeld om de door consumenten geleden schade te beoordelen. De actie wordt gefinancierd door CF Taupe Ltd. (de “Funder”). CF Taupe Ltd. is een entiteit die eigendom is van fondsen en beheerde rekeningen die uiteindelijk worden beheerd door ondernemingen verbonden aan Fortress Investment Group LLC.

5. FEITEN

5.1 LG heeft – in ieder geval – in de periode van 1 januari 2015 tot en met 7 december 2018 in strijd met het kartelverbod op onrechtmatige wijze verkoopprijzen van Televisies in Nederland afgestemd met detailhandelaren. De ACM heeft dit vastgesteld in het Sanctiebesluit.

5.2 Het Kartel was ernstig, langdurig en gestructureerd. Het bestond in ieder geval uit de volgende gedragingen:

- (i) Het constant monitoren en analyseren van verkoopprijzen van detailhandelaren en afwijkingen van het prijsbeleid van LG;
- (ii) Interne afstemming en coördinatie van prijscorrecties onder leiding van de medewerkers van LG;
- (iii) Het herhaaldelijk verzoeken aan detailhandelaren om verkoopprijzen aan te passen;
- (iv) Druk bij niet-vrijwillige medewerking;
- (v) Het interveniëren naar aanleiding van klachten en signalen van detailhandelaren; en
- (vi) Het delen van concurrentiegevoelige informatie (zoals verkoopprijzen) van detailhandelaren met andere detailhandelaren.

5.3 De verschillende aspecten worden hieronder nader toegelicht.

A. Dagelijkse monitoring en analyse van retailverkoopprijzen door LG

- 5.4 LG communiceerde de door haar gewenste retailverkoopprijzen (*Recommended Resale Price* of RRP) voor Televisies aan detailhandelaren als een dienst aan de detailhandelaren. Vervolgens monitorde LG dagelijks en gestructureerd of de door detailhandelaren daadwerkelijk gehanteerde prijzen afweken van de door haar gewenste prijzen.
- 5.5 LG maakte voor de monitoring gebruik van geavanceerde hulpmiddelen, zoals (i) *spider*-software (“**Spider-software**”); (ii) marktanalyses en (iii) schakelanalyses (“**Schakelanalyses**”).
- (i) Spider-software zijn programma’s die automatisch online-verkoopprijzdata van websites van detailhandelaren en op prijsvergelijkingswebsites verzamelen.
 - (ii) Op basis van de gegevens die LG verzamelde met de Spider-software stelde LG zogenaamde marktanalyses op. Hierbij vergeleek LG de door de detailhandelaren gehanteerde verkoopprijzen van LG Televisies met de door haar gewenste ‘adviesprijzen’ die zij eerder had gecommuniceerd. De marktanalyses verspreidde LG intern onder haar medewerkers. De marktanalyse gaf een overzicht van modellen, LG-adviesverkoopprijzen en door de diverse SDA-partners gehanteerde online-verkoopprijzen, waarbij de prijzen die lager zijn dan de LG adviesverkoopprijzen in een rood lettertype zijn aangeduid.
 - (iii) Behalve marktanalyses stelde LG ook zogenoemde Schakelanalyses op. De Schakelanalyses gaven een grafische weergave van de online-verkoopprijzen van verschillende detailhandelaren, gerangschikt naar bepaalde televisiemodellen en een bepaalde (historische) periode. Met de Schakelanalyses kon LG in beeld brengen welke detailhandelaar op welk moment een online-prijsverlaging initieerde. Dit was van belang omdat, op het moment dat de ‘aanstichter’ van een prijsverlaging zijn prijzen corrigeerde, de andere detailhandelaren doorgaans volgden.
- 5.6 Met behulp van de Spider-software, marktanalyses en Schakelanalyses was het voor LG inzichtelijk welke detailhandelaren online-verkoopprijzen hanteerden die lager waren dan de prijzen die LG voorschreef en wie de ‘aanstichter’ was van een prijsverlaging.
- 5.7 LG maakte gebruik van deze informatie om de verkoopprijzen van detailhandelaren te corrigeren en op een kunstmatig hoog niveau te houden.

B. Interne afstemming en coördinatie van prijscorrecties onder leiding van medewerkers van LG

- 5.8 Op basis van de verkoopprijzinformatie die LG verzamelde met de Spider-software, marktanalyses en Schakelanalyses stemde LG intern af of er aanleiding was om bepaalde detailhandelaren te corrigeren.

- 5.9 De interne coördinatie verliep volgens de ACM steeds langs min of meer dezelfde lijnen. LG stelde intern de verantwoordelijke medewerkers op de hoogte van de prijsafwijkingen. De LG-medewerkers riepen elkaar vervolgens op om contact op te nemen met de detailhandelaren waar zij verantwoordelijk voor waren en gaven zij intern een terugkoppeling over hun contact met deze detailhandelaren. In het Sanctiebesluit heeft de ACM meerdere voorbeelden opgenomen die beschrijven hoe LG-medewerkers elkaar aanspoorden om contact op te nemen met detailhandelaren.
- 5.10 Indien er sprake was van grotere adviesrondes dan werd dat intern besproken, bijvoorbeeld per e-mail of via Whatsappgroepsgesprekken. LG medewerkers ontvingen dan interne instructies om voor een of enkele televisiemodellen op een bepaalde datum tegelijk meerdere detailhandelaren aan te spreken om hun online-verkoopprijzen te verhogen naar de door LG gewenste adviesprijs.

C. Herhaaldelijke verzoeken van LG aan detailhandelaren om verkoopprijzen aan te passen

- 5.11 Nadat intern bij LG was afgestemd bij wie ingegrepen moest worden, namen de LG medewerkers contact op met de desbetreffende detailhandelaren. Dit verliep via verschillende kanalen, bijvoorbeeld telefonisch, via e-mail, via WhatsApp en tijdens besprekingen.
- 5.12 De ACM constateerde dat LG op zes manieren detailhandelaren aanzette om hun marktbeleid aan te passen. LG verzocht de detailhandelaar tot:
- (a) het verhogen van de verkoopprijzen;
 - (b) het ongedaan maken van geïnitieerde prijsverlagingen en voordeelacties of deze in tijd te beperken;
 - (c) het niet volgen van door concurrenten geïnitieerde prijsverlaging(en);
 - (d) het volgen van andere detailhandelaren die op verzoek van LG hun prijzen verhoogden;
 - (e) het vastzetten van prijzen op een bepaald niveau zolang LG nog in contact was met andere detailhandelaren; en
 - (f) het verwijderen van bepaalde modellen en aanbiedingen van prijsvergelijkingswebsites of de eigen website.

D. Druk door LG bij gebrek aan medewerking

- 5.13 Het aanspreken van detailhandelaren werd bij LG intern ook wel eufemistisch "adviseren" genoemd. Die benaming zou de suggestie kunnen wekken dat de contacten vrijblijvend waren, zoals LG tijdens het onderzoek van de ACM heeft opgebracht. De ACM achtte die stelling niet relevant gezien de aard van de verboden prijsafstemming.

- 5.14 Stichting CCC benadrukt dat uit diverse in het Sanctiebesluit aangehaalde voorbeelden blijkt dat LG veel verder ging dan adviseren en zelfs druk uitoefende op de detailhandelaren. Dit blijkt zowel uit (i) de interne correspondentie van LG als (ii) de ervaring van de detailhandelaren.

E. LG kwam in actie naar aanleiding van signalen en klachten door detailhandelaren over concurrenten

- 5.15 LG handelde niet alleen op eigen initiatief, maar kwam ook in actie op instigatie van detailhandelaren. In het Sanctiebesluit staan diverse voorbeelden van detailhandelaren die van de adviesprijs afwijkende prijsstellingen van concurrenten hebben gesignaleerd en die vervolgens bij LG gingen klagen.
- 5.16 LG benaderde in veel gevallen de desbetreffende detailhandelaren en verzocht hen de prijzen te zetten op een niveau dat door LG was goedgekeurd. LG gaf hierna terugkoppeling over dit contact aan de klagende detailhandelaren. In de tussentijd verzocht LG detailhandelaren om niet mee te gaan in de prijsverlagingen van andere detailhandelaren.
- 5.17 In de loop van de Kartelperiode was er een systeem ontstaan waarin detailhandelaren veelvuldig klaagden over concurrenten en LG deze klachten serieus oppakte.

F. LG deelde concurrentiegevoelige informatie over detailhandelaren met andere detailhandelaren

- 5.18 LG liet detailhandelaren verder weten dat andere detailhandelaren die afweken van de door LG gecommuniceerde prijzen werden of zouden worden gecontacteerd. Aan de hand van deze informatie wisten detailhandelaren dat hun concurrenten de prijzen zouden bijstellen naar de door LG bepaalde prijzen. Dit nam onzekerheid weg over het marktgedrag van concurrenten op basis waarvan detailhandelaren hun marktgedrag konden aanpassen.
- 5.19 Nadat gedetecteerde afwijkingen met de detailhandelaren waren besproken, koppelde LG reacties van benaderde detailhandelaren terug aan de klagende detailhandelaren en gaf daarbij aan dat deze detailhandelaren hun prijzen conform advies zouden gaan aanpassen.
- 5.20 De hiervoor beschreven gedragingen tonen aan dat de beïnvloeding van detailhandelaren door LG verder ging dan het afdwingen van adviesprijzen voor de verkoop van Televisies. LG beïnvloedde ook het prijs-volggedrag van de detailhandelaren. Immers, door bovenstaande praktijken bracht LG het prijsbeleid van detailhandelaren op één lijn zonder dat de detailhandelaren het risico liepen op omzetvermindering. Ook deze gedragingen hebben de gezonde marktwerking verstoord.

6. JURIDISCHE GRONDSLAG

- 6.1 De ACM heeft in het Sanctiebesluit vastgesteld dat LG zich schuldig heeft gemaakt aan overtreding van het Nederlandse kartelverbod van artikel 6 lid 1 Mw en het Europese kartelverbod van artikel 101 VWEU vanwege illegale prijshandhaving of *resale price maintenance* (“**Resale Price Maintenance**” of “**RPM**”) ten opzichte van detailhandelaren. De collectieve vordering jegens LG is mede gebaseerd op de vaststellingen van de ACM in het Sanctiebesluit. Op die basis vormen de vorderingen van Stichting CCC zogenoemde *follow-on* vorderingen.
- 6.2 Stichting CCC stelt haar vorderingen daarnaast ook in als *stand-alone* vorderingen. De vorderingen van Stichting CCC zijn niet enkel gebaseerd op het feitencomplex dat ACM ten grondslag legt aan haar Sanctiebesluit. De vorderingen van Stichting CCC zijn namelijk breder dan de juridische vaststellingen van de ACM. De ACM laat bijvoorbeeld het precieze aantal betrokken detailhandelaren in het Sanctiebesluit in het midden en concludeert dat het Kartel zag op “*zeven detailhandelaren*”. Volgens Stichting CCC zag het Kartel niet alleen op deze zeven detailhandelaren maar op alle zogenoemde SDA-Partners van LG.
- 6.3 De ACM kwalificeert het Kartel als een beperking van de vrijheid van detailhandelaren om hun verkoopprijzen te bepalen, oftewel als illegale prijshandhaving of RPM. Dit betreft een zogenoemde ‘verticale’ overtreding omdat deze ziet op de relatie tussen een leverancier en een afnemer.
- 6.4 Stichting CCC stelt vast dat uit de feiten ook volgt dat de gedragingen van LG (behalve als RPM) kwalificeren als een illegale uitwisseling van commercieel gevoelige informatie tussen concurrenten. LG fungeerde als spil bij de uitwisseling van informatie over toekomstig marktgedrag tussen de detailhandelaren. Dit betreft behalve een verticale overtreding ook een ‘horizontale’ overtreding omdat het de uitwisseling van commercieel gevoelige informatie tussen concurrenten betreft.
- 6.5 Het relevante juridisch kader voor de beoordeling van de schendingen van het kartelverbod door LG wordt primair gevormd door artikel 101 VWEU en de uitvoerige Europese rechtspraak over de interpretatie van dit artikel.
- 6.6 Daarnaast zijn de toepasselijke groepsvrijstellingsverordening voor verticale overeenkomsten van de Europese Commissie⁷ van belang. De Groepsvrijstellingsverordening omschrijft categorieën van afspraken tussen leveranciers en afnemers die uitgezonderd zijn van het kartelverbod bij een bepaald marktaandeel en categorieën afspraken die een dermate ernstige overtreding zijn van het kartelverbod dat zij nooit uitgezonderd zijn van het kartelverbod.
- 6.7 De gedragingen van LG vallen in de categorie van afspraken die nooit uitgezonderd zijn van het kartelverbod. De regels van de Groepsvrijstellingsverordening zijn per 1

⁷ Verordening (EU) nr. 330/2010 van 20 april 2010 betreffende de toepassing van artikel 101, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op groepen verticale overeenkomsten en onderling afgestemde feitelijke gedragingen, (de “**Groepsvrijstellingsverordening**”).

juni 2022 gewijzigd. De regels omtrent verticale prijsbinding of RPM zoals in deze zaak aan de orde zijn niet gewijzigd.⁸

6.8 Tot slot geven richtsnoeren van de Europese Commissie en de ACM nadere invulling aan de interpretatie van het kartelverbod. Het gaat om de volgende relevante richtsnoeren (gezamenlijk: “**Richtsnoeren**”):

- Europese Commissie richtsnoeren inzake verticale beperkingen van 30 juni 2022;
- ACM leidraad samenwerking tussen concurrenten van 26 februari 2019;
- Europese Commissie richtsnoeren inzake de toepasselijkheid van artikel 101 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op horizontale samenwerkingsovereenkomsten van 14 januari 2011; en
- Mededeling van de Europese Commissie – over de richtsnoeren inzake de toepasselijkheid van artikel 101 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op horizontale samenwerkingsovereenkomsten van 21 juli 2023.⁹

6.9 De Richtsnoeren bevatten een gezaghebbende interpretatie van de bestaande regels, mede op basis van de rechtspraak. Aangezien de regels van het kartelverbod (en de relevante artikelen uit de Groepsvrijstellingsverordening) niet zijn gewijzigd sinds de Kartelperiode, zijn de Richtsnoeren ook richtinggevend voor zover zij zijn gepubliceerd na de Kartelperiode.

7. SCHADE

7.1 Uit het voorgaande blijkt dat LG onrechtmatig heeft gehandeld jegens de Nauw Omschreven Groepen. LG heeft tijdens de Kartelperiode actief invloed uitgeoefend op de (online én offline) prijzen die detailhandelaren bij de verkoop van LG Televisies hanteerden. Zo heeft LG telkens neerwaartse prijsspiralen, die in een normale competitieve markt gebruikelijk zijn, kunnen voorkomen. De prijsstellingen van detailhandelaren waren daardoor niet het resultaat van eerlijke concurrentie tussen aanbieders, maar van verboden prijsafstemming. Dit onrechtmatige handelen kan LG worden toegerekend. Er bestaat een causaal verband tussen het onrechtmatige handelen en de door de Nauw Omschreven Groepen geleden schade.

7.2 De leden van de Nauw Omschreven Groepen hebben recht op een vergoeding van de schade. Stichting CCC verzoekt de rechtbank de procedure op te delen in een

⁸ Vgl. artikel 4 sub a Groepsvrijstellingsverordening en artikel 4 sub a van de nieuwe Europese Commissie Verordening (EU) nr. 2022/720 van 10 mei 2022 betreffende de toepassing van artikel 101, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op groepen verticale overeenkomsten en onderling afgestemde feitelijke gedragingen.

⁹ Mededeling van de Europese Commissie – Goedkeuring van de inhoud van een ontwerp voor een mededeling van de Commissie – Richtsnoeren inzake de toepasselijkheid van artikel 101 het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op horizontale samenwerkingsovereenkomsten van 19 april 2022, 2022/C 164/01. Zie: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=OJ:C:2022:164:FULL&from=EN>.

aansprakelijkheidsfase en een schadefase. In de aansprakelijkheidsfase van de procedure dient vastgesteld te worden dat LG onrechtmatig jegens de Consumenten heeft gehandeld en aansprakelijk is voor de door hen geleden schade. In de schadefase kan vervolgens de schade worden begroot c.q. vastgesteld.

- 7.3 LG heeft – in ieder geval – in de periode van 1 januari 2015 tot en met 7 december 2018 het kartelverbod van artikel 6 Mw en artikel 101 VWEU overtreden. Deze overtreding heeft geleid tot hogere prijzen op de gehele Nederlandse markt van Televisies, dus zowel LG Televisies als Overige Televisies. Consumenten hebben door de overtreding van het kartelverbod een te hoge prijs betaald voor hun Televisies en daardoor schade geleden.
- 7.4 Stichting CCC heeft met haar analyse in de Dagvaarding en een economisch rapport van CEG de aanwezigheid van schade onderbouwd. In een latere fase van deze procedure kan de precieze schade berekend worden.

8. ONTVANKELIJKHEID STICHTING CCC

- 8.1 Stichting CCC voert deze collectieve actie op grond van artikel 3:305a BW. Stichting CCC voldoet aan de vereisten voor ontvankelijkheid uit hoofde van artikel 3:305a BW:
- (a) Stichting CCC is een stichting in de zin van artikel 3:305a lid 1 BW;
 - (b) Stichting CCC beschikt over een toereikende statutaire doelomschrijving;
 - (c) Stichting CCC heeft in de gegeven omstandigheden voldoende getracht om het gevorderde te bereiken door het voeren van overleg met LG;
 - (d) de belangen van de Nauw Omschreven Groepen ten behoeve van wie Stichting CCC deze rechtsvordering instelt zijn voldoende gewaarborgd;
 - (e) de collectieve vordering van Stichting CCC heeft een voldoende nauwe band met de Nederlandse rechtssfeer;
 - (f) de belangen waarvoor Stichting CCC in deze procedure opkomt zijn gelijksoortig en lenen zich voor bundeling;
 - (g) de bestuurders (en leden van de raad van toezicht) van Stichting CCC hebben geen rechtstreeks of middellijk winstoogmerk bij de activiteiten van Stichting CCC; en
 - (h) Stichting CCC stelt een bestuursverslag en een jaarrekening op overeenkomstig artikel 2:300 BW. Het bestuursverslag is beschikbaar op haar algemeen toegankelijke website.¹⁰

¹⁰ De bestuursverslagen zijn opvraagbaar via: <https://nl.consumercompetitionclaims.com/documenten>.

- 8.2 Stichting CCC onderschrijft verder de Claimcode en hecht grote waarde aan het bestaan van de *best practices* voor collectieve belangenbehartigers. Zij heeft een compliance statement opgesteld waarin zij verantwoording aflegt over de wijze waarop zij de Claimcode toepast.¹¹ Dit statement wordt periodiek bijgewerkt.

9. TOEPASSELIJKHEID WAMCA

- 9.1 Stichting CCC voert deze collectieve actie met toepassing van de WAMCA (artikel 1018b Rv e.v.).
- 9.2 Op grond van artikel 119a lid 2 Overgangswetboek BW is de WAMCA van toepassing op vorderingen die betrekking hebben op gebeurtenissen die op of na 15 november 2016 hebben plaatsgevonden. Indien sprake is van een reeks van gebeurtenissen die zowel vóór als na 15 november 2016 hebben plaatsgevonden, is het recht van toepassing zoals dat geldt op het moment dat de laatste gebeurtenis waarop de vordering betrekking heeft, heeft plaatsgevonden.
- 9.3 De vorderingen van Stichting CCC hebben betrekking op de Kartelperiode die – in ieder geval – heeft geduurd van 1 januari 2015 tot en met 7 december 2018. Specifiek gaat het in deze zaak om onrechtmatig handelen (schending van het mededingingsrecht) door LG als, onder meer, vastgesteld in het Sanctiebesluit. Concluderend stelde de ACM vast dat LG in de periode van 1 januari 2015 tot en met 7 december 2018 heeft deelgenomen aan overeenkomsten en/of onderling afgestemde feitelijke gedragingen met detailhandelaren die ertoe strekten de mededinging te verhinderen, te beperken of te vervalsen. Dit handelen heeft gedurende die periode ononderbroken plaatsgevonden, volgens de ACM en Stichting CCC was er sprake van één enkele en voortdurende inbreuk.
- 9.4 Hier gaat het dus om een gebeurtenis of een reeks van gebeurtenissen die heeft of hebben plaatsgevonden zowel vóór als na 15 november 2016, in de zin van artikel 119a lid 2 Overgangswet BW. De WAMCA is daarom van toepassing.

10. BEVOEGDHEID RECHTER

- 10.1 De rechtbank Noord-Holland, locatie Haarlem is bevoegd omdat een WAMCA-procedure die betrekking heeft op dezelfde gebeurtenis(sen) bij dezelfde rechtbank moet worden ingesteld (artikel 1018d Rv). Zoals toegelicht heeft Stichting CCC eerder een dagvaarding uitgebracht tegen Samsung. De collectieve vordering jegens LG is ingesteld op basis van dezelfde gebeurtenis als de Collectieve Vordering tegen Samsung, zoals is bedoeld in artikel 1018d Rv. Stichting CCC heeft dit hierboven

¹¹ Het meest recente Claimcode Compliance Statement is te vinden op de website van Stichting CCC: <https://nl.consumercompetitionclaims.com/documenten>.

gemotiveerd toegelicht. De rechtbank Noord-Holland (locatie Haarlem) is uit dien hoofde bevoegd kennis te nemen van onderhavige collectieve vordering.

- 10.2 Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat de rechtbank Noord-Holland (en overigens ook alle andere rechtbanken in Nederland) beschikt over relatieve bevoegdheid op grond van artikel 6 aanhef en onder e Rv omdat het schadeveroorzakende feit zich overal in Nederland heeft voorgedaan.¹² De relatieve bevoegdheid kan, in gevallen waarin het schadeveroorzakende feit zich overal in Nederland heeft voorgedaan, worden geconcentreerd bij één rechtbank.¹³

11. VERWEREN VAN GEDAAGDE

- 11.1 Stichting CCC heeft LG eerder bij brief aansprakelijk gesteld en uitgenodigd om in overleg te treden over een minnelijke regeling. LG heeft in antwoord hierop het standpunt ingenomen dat zij de schending van het mededingingsrecht betwist. LG was evenmin bereid om te komen tot overleg met Stichting CCC om een minnelijke oplossing te verkennen, reden waarom Stichting CCC een collectieve vordering heeft ingesteld.

12. PETITUM

- 12.1 Hieronder is het integrale petitum ingevoegd, zoals opgenomen in de Dagvaarding.
- 12.2 Stichting CCC verzoekt de rechtbank te oordelen als volgt, voor zover mogelijk uitvoerbaar bij voorraad:

I. Benoeming exclusieve belangenbehartiger

Stichting CCC aan te wijzen als exclusieve belangenbehartiger in de zin van artikel 1018e lid 1 Rv.

II. Definitie van de Nauw Omschreven Groep

te bepalen dat Stichting CCC in deze collectieve actie de belangen behartigt van de volgende groepen van personen, die de Nauw Omschreven Groepen vormen in de zin van artikel 1018e lid 2 Rv:

- (a) Alle personen die tussen 1 januari 2015 en 7 december 2018 in Nederland een LG Televisie hebben aangeschaft bij een detailhandelaar;

¹² Zie ook *Kamerstukken II*, vergaderjaar 2017-2018, 34 608, nr. 7, p. 6, waar aangegeven wordt dat het *Handlungsort* ook als basis kan dienen voor relatieve bevoegdheid in collectieve acties. Zie over de functie van artikel 7 lid 2 Brussel I-bis Vo bij het bepalen van relatieve bevoegdheid ook HvJ EU 9 juli 2020, C-343/19, ECLI:EU:C:2020:534 (*Verein für Konsumenteninformation/Volkswagen AG*).

¹³ Rb. Amsterdam 22 juni 2022, ECLI:NL:RBAMS:2022:3586 (*SDEJ/Mercedes Benz e.a.*), r.o. 6.20.2.

- (b) Alle personen die tussen 1 januari 2015 en 7 december 2018 in Nederland een Overige Televisie hebben aangeschaft bij een detailhandelaar;

III. Opt out

- (a) te bepalen dat ieder persoon van de Nauw Omschreven Groepen die in Nederland woonachtig is of domicilie heeft, gedurende een periode van drie maanden na de aankondiging in de zin van artikel 1018f lid 3 Rv van de uitspraak tot aanwijzing van Stichting CCC tot exclusieve belangenbehartiger de mogelijkheid heeft bij schriftelijk bericht aan de griffie van de rechtbank te laten weten zich van de behartiging van zijn/haar belangen in deze collectieve actie te onttrekken ("**Opt Out**");
- (b) daarbij te bepalen dat ieder persoon van de Nauw Omschreven Groepen die niet in Nederland woonachtig is of domicilie heeft, gedurende een periode van drie maanden na de aankondiging in de zin van artikel 1018f lid 3 Rv van de uitspraak tot aanwijzing van Stichting CCC tot exclusieve belangenbehartiger de mogelijkheid heeft bij schriftelijk bericht aan de griffie van de rechtbank te laten weten in te stemmen met de behartiging van zijn/haar belangen.

IV. Verklaringen voor recht

Voor recht te verklaren dat:

- (a) LG om de redenen zoals in het lichaam van de dagvaarding gesteld jegens de personen behorende tot de Nauw Omschreven Groepen in strijd heeft gehandeld met artikelen artikel 6 lid 1 Mw en artikel 101 lid 1 VWEU; en
- (b) LG dientengevolge aansprakelijk is jegens iedere persoon die behoort tot de Nauw Omschreven Groepen en uit dien hoofde de door die persoon geleden en nog te lijden schade dient te vergoeden, inclusief wettelijke rente.

V. Veroordeling tot betaling van een schadevergoeding

LG te veroordelen tot betaling van de door alle personen behorende tot de Nauw Omschreven Groepen geleden schade als gevolg van het onrechtmatige handelen in strijd met artikel 101 VWEU, 6 Mw en artikel 6:162 BW, waarvan de omvang in deze procedure - dan wel voor zover zo nodig op te maken bij staat - nader zal worden vastgesteld, te vermeerderen met wettelijke rente vanaf de datum van het te wijzen vonnis tot aan de dag der algehele voldoening.

VI. Proceskostenveroordeling en buitengerechtelijke kosten

Primair

- (a) LG hoofdelijk te veroordelen tot vergoeding aan Stichting CCC binnen vier weken na het te wijzen vonnis:
- i. De volledige, werkelijke proceskosten en andere kosten van dit geding, waaronder de volledige kosten van en vergoeding aan de Funder, op grond van artikel 1018I lid 2 Rv, artikel 237 Rv en/of artikel 6:96 BW, dit alles te vermeerderen met de wettelijke rente vanaf de datum van het te wijzen vonnis tot aan de dag van algehele voldoening;
 - ii. De volledige door Stichting CCC gemaakte buitengerechtelijke kosten, waaronder de volledige door Stichting CCC te maken kosten voor de schadeafwikkeling, op grond van artikel 6:96 BW, het een en ander te vermeerderen met de wettelijke rente vanaf de datum van het vonnis tot aan de dag der algehele voldoening;

Subsidiair

- (b) te bepalen dat Stichting CCC de aan de Funder te betalen vergoeding in mindering zal mogen brengen op de aan de Nauw Omschreven Groepen uit te keren schadevergoedingen.

Deze zaak wordt behandeld door
J. de Jong, C.C.A. van Rest, A.A. Koeman, R.J.G. Lamberti en M.A. Blom
Scott+Scott Attorneys at Law LLP
E jdejong@scott-scott.com, cvanrest@scott-scott.com